

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

1 (7)

2013-09-12

Dnr: 551-4184-12

Katrineholms kommun
Service- och teknikförvaltningen
641 80 Katrineholm

Kungörelsedelgivning

Ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) till anläggning för deponering av inert avfall och anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall på fastigheterna Nävertorp 5:1 och 5:2 i Katrineholms kommun

*Verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen (2013:251), 90.310 och 90.170.
2 bilagor*

BESLUT

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen inom Uppsala län godkänner med stöd av 6 kap. 9 § miljöbalken (MB) miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Ansökan

Ansökan avslås.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets handläggning

Katrineholms kommun (kommunen) inkom den 28 juni 2012 med tillståndsansökan om anläggning för deponering av inert avfall och anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall. Efter komplettering av ärendet kungjordes ansökan i Katrineholms- Kuriren den 11 maj 2013 och remitterades till miljö- och hälsoskyddsnämnden i Katrineholms kommun och Länsstyrelsen i Södermanlands län. Yttrande har inkommit från Länsstyrelsen i Södermanlands län och miljö- och hälsoskyddsnämnden i Katrineholms kommun samt från närboenden. Myndigheternas yttranden har kommunicerats med närboende som kommit in med synpunkter även i den delen. Samtliga inkomna yttranden har översänts till kommunen. Kommunen har beretts möjlighet att bemöta inkomna yttranden.

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen i Södermanlands län och miljöförvaltningen i Katrineholms kommun genomfördes den 1 juni 2010. Länsstyrelsen i Södermanlands län har i beslut, daterat den 9 juli 2010, beslutat att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i miljöbalkens mening. Samråd med särskilt berörda genomfördes genom utskick till närboenden. Närboenden har i gemensam skrivelse anfört i huvudsak följande. Kommunen har deponerat avfall på

platsen sedan år 2006; varför har kommunen inte haft samråd och sökt tillstånd tidigare? Inte bara inert avfall utan även plaströr, asfaltrester, betongrester, impregnerade trädelar med mera har deponerats på platsen. Den av kommunen genomförda upprensningen av icke inert avfall inom området är otillräcklig. Närboenden känner oro för påverkan på vattentäkter och anser att kontrollen av vad som förs in på deponin är dålig samt att vald plats är känslig och olämplig för tilltänt verksamhet. Sammanfattningsvis anser närboende att Katrineholms kommun inte bör få tillstånd att bedriva avfallsdeponering på området och att befintlig deponi ska saneras.

Kommunen har i samrådet sammanfattningsvis besvarat ovanstående synpunkter med att man år 2006 inte haft klart för sig att tillstånd krävdes för verksamheten, och att det är känt att annat avfall än inert avfall har hamnat på deponin, dessa har rensats bort. De asfaltbitar som iakttagits vid senare tillfälle kan ha följt med vid ledningsgravarbeten, kompletterande städning ska göras. Förebyggande åtgärder mot otillåten tippning har vidtagits. År 2007 sattes skyltar upp om förbud mot motorfordonstrafik vid infartsvägen till deponin och år 2009 förseddes vägen med bom.

Ansökan med åtaganden och yrkanden

Kommunen ansöker om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken avseende anläggning för deponering av inert avfall och anläggning för kompostering av mer än 50 ton park- och trädgårdsavfall per år. Kommunen yrkar på tillstånd att inom fastigheterna Nävertorp 5:1 och 5:2 i Katrineholms kommun få deponera 30 000 m³ (51 000 ton) inert avfall samt bedriva anläggning för kompostering av mer än 50 ton park- och trädgårdsavfall per år. Anläggningen för kompostering omfattar maximalt en yta av 800 m².

SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Teknisk beskrivning

Allmänt

Ansökan avser tillstånd enligt 9 kap. MB avseende anläggning för deponering av 30 000 m³ (cirka 51 000 ton) inert avfall (schaktmassor) inom fastigheterna Nävertorp 5:1 och 5:2 i Katrineholms kommun. Till ansökan fogas också en anmälningspliktig verksamhet avseende anläggning för kompostering av mer än 50 ton park- och trädgårdsavfall per år.

Lokalisering och planbestämmelser

Alternativa lokaliseringar har studerats med utgångspunkt i kommunens strategi enligt avfallsplanen om miljöriktig och kostnadseffektiv avfallsbehandling. De alternativ som studerats förutom huvudalternativet Stettin (fastigheterna Nävertorp 5:1 och 5:2) är 1. Trolldalen och 2. Claestorps marmorbrott. Alternativ 2. Claestorps marmorbrott utgår efter besked om att tillfartsvägen har för låg bärighet.

Vid en sammanvägd bedömning av alternativ 1. Trolldalen kan konstateras att det är jämförbart med huvudalternativet vad gäller såväl avstånd till bostäder som markytans avstånd till grundvatten.

Nackdelar med alternativ 1 i förhållande till huvudalternativet är:

- Kapaciteten volymmässigt är cirka hälften av huvudalternativets

- Deponin måste byggas uppåt eftersom området ligger i marknivå, vilket kräver mycket schaktarbete. Detta ger i sin tur ökat buller och luftföroreningar jämfört huvudalternativet.
- Ligger nära vattendrag och sjö.

Någon avgörande fördel med alternativ 1 jämfört huvudalternativet finns inte. Sammantaget framstår huvudalternativet som klart fördelaktigast ur såväl ekonomisk som miljömässig synpunkt. Motiven för den valda platsen kan sammanfattas med att lokaliseringen ger ett minimum av transporter, miljökonsekvenserna blir obetydliga med planerade skyddsåtgärder och deponering i grustakten gör att tåkten återställs.

Nollalternativet innebär att schaktmassor måste deponeras på den befintliga Vikatippen eftersom att det inte finns en deponi för schaktmassor inom rimligt avstånd. Det är inte ekonomiskt försvarbart att använda Vikatippen på grund av höga deponiavgifter. Den planerade deponin kommer att etableras i en före detta grustäkt. Grustakten utgör ett sår i naturen. Den sökta verksamheten innebär att grustakten blir efterbehandlad. Nollalternativet innebär att tåkten inte blir efterbehandlad. Nollalternativet är sammantaget sämre ur såväl miljömässig som ekonomisk synpunkt.

Det planerade området för deponi -och komposteringsverksamhet ligger inte inom område som omfattas av rekommendationer för planering och byggande enligt översiktsplanen för Katrineholms kommun. Detaljplan saknas för området.

Verksamhetsbeskrivning

Befintlig och tidigare verksamhet omfattar deponering av inert avfall i form av schaktmassor som lera, grus, jord, stubbar med mera. Deponeringen har pågått under åren 2006 till 2009. Totalt har cirka 23 400 m³ deponerats, vilket motsvarar cirka 40 000 ton schaktmassor. Massorna härrör främst från större och mindre exploaterings- och VA- saneringsarbeten. De deponerade massorna består rena schaktmassor, med innehåll av betongprodukter. Även mindre växtdelar och större och mindre stubbar har deponerats. Betongrester och större stubbar har därefter sorterats ut. Förutom deponering har 200 m³ park- och trädgårdsavfall lagts upp inom området för kompostering.

Sökt verksamhet omfattar deponering av 10 000 ton schaktmassor per år. Inom området beräknas 30 000 m³ (51 000 ton) kunna deponeras. Kompostering av park- och trädgårdsavfall fortsätter.

En deponi ska enligt deponiförordningen vara lokaliserad så att allt lakvatten efter driftfasen och ej uppsamlat lakvatten under driftfasen passerar genom en geologisk barriär som uppfyller kravet att transporttiden för lakvattnet genom barriären inte får vara kortare än 1 år för deponier för inert avfall. Deponin vid Stettin uppfyller inte detta krav. Tillståndsmyndigheten får dock medge avsteg eller undantag från kravet om det kan ske utan risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Såväl intransport av schaktmassor och park- och trädgårdsavfall som uttransport av kompostmaterial kommer i huvudsak ske med lastbil eller traktor med släp med kapaciteten 7-10 m³. Transporterna går via riksväg 52 in på länsväg 596 och slutligen längs en skogsbilväg till deponin. Skogsbilvägen är försedd med låst vägbom.

Arbetstider

Arbetstiden förläggs normalt till dagtid (kl 06 30-16 00) helgfria vardagar.

Efterbehandling

När deponin avslutas kommer den att sluttäckas med jordlager som möjliggör växtetablering.

Kontroll av verksamheten

En rutin kommer att utarbetas för miljöronder. Kontrollen kommer att dokumenteras. En rutin kommer att utarbetas för hur kommunen fortlöpande och systematiskt ska undersöka och bedöma risker med verksamheter. Resultaten kommer att dokumenteras.

Sammanfattning miljökonsekvensbeskrivning

Deponiverksamheten är lokaliserad till en grustäkt. Grustäkten utgör ett sår i naturen som i och med deponin efterbehandlas. Deponimaterialet bedöms inte innebära någon föroreningsrisk. Med tanke på det korta avståndet mellan grustäktens botten och grundvattenförekomsten i åsen bör det tvärtom vara en fördel för vattenskyddet att grustäkten återställs med rena material. Deponin innebär en återställning av naturen samtidigt som inga hälso- eller miljörisker bedöms föreligga.

YTTRANDEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Katrineholms kommun har yttrat sig i ärendet och anfört i huvudsak följande. Bolagets förslag till villkor bör kompletteras med ytterligare villkor om tillåtna arbetstider och bullernivåer. Det är särskilt viktigt med tanke på att flera bostäder ligger mycket nära den planerade verksamheten. Det bör också klargöras vad som gäller för kontrollen av mottaget avfall och hur avfallens ursprung ska dokumenteras. Nämnden har inget att invända mot att Service- och Teknikförvaltningen medges verkställighet av ett eventuellt tillståndsbeslut.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har yttrat sig i ärendet och anfört i huvudsak följande. Generellt sett är det inte lämpligt att placera deponier i gamla grustäkter, då marken är genomsläpplig och eventuella föroreningar därmed sprids lätt. Lokaliseringen sker i en isälvsavlagring som Sveriges geologiska undersökningar klassat som formation av vikt för vattenförsörjningen. Dessutom finns flera vattentäkter på mycket nära håll. Tidigare deponering inom området har skett olagligt och verksamheten bör därför inte ses som pågående, utan som nyetablering. Efter att kommunen justerat sin ansökan till att endast massor från jungfruliga områden, det vill säga från tidigare obebyggda eller på annat sätt oexploaterade områden, får deponeras anser Länsstyrelsen i Södermanlands län att tillstånd kan lämnas till deponeringsverksamheten. Det är viktigt att endast massor från

jungfruliga områden tas emot och att kontrollen för att undvika utsläpp vid spill och olyckor är god. Länsstyrelsen i Södermanlands län anser att tillstånd till kompostering av park- och trädgårdsavfall bör avstyrkas, eftersom komposteringsmassorna riskerar att läcka näringsämnen, och även andra ämnen. För denna det bör en lämpligare lokalisering vara möjlig.

Lars och Eva Hjalmarsson samt Gun Johansson och Lars Nicklason anför i huvudsak följande. Ansökan bör inte beviljas då det finns en bättre lokaliserad befintlig deponianläggning att tillgå inom Katrineholms kommun, Vikatippen, som självklart bör vara huvudalternativet. Bullermätningen bedöms vara ofullständig.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS ÖVERVÄGANDEN

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att kommunen har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. MB och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § MB.

Val av plats

Ansökan har ifrågasatts, med den huvudsakliga invändningen att det inte visats att lämplig plats valts för sökt verksamhet. Miljöprövningsdelegationen inleder därför sin bedömning med att ta upp frågan om lämplig lokalisering.

Enligt 2 kap. 6 § MB ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Har sökanden valt lämplig plats för sökt verksamhet?

Miljöprövningsdelegationen vill inledningsvis erinra om förordning (2001:512) om deponering av avfall (deponiförordningen) som trädde i kraft den 16 juli 2001. Syftet med förordningen är enligt 1 § ”att förebygga och minska de negativa effekter deponering av avfall kan orsaka på människors hälsa och på miljön, särskilt när det gäller förorening av ytvatten, grundvatten, mark och luft, och på den globala miljön, under en deponis hela livscykel.” Deponiförordningen, med följdföreskrifter, innehåller bestämmelser om deponering; vad som får deponeras, krav på mottagningskontroll av avfall och geologisk barriär under deponin, åtgärder för att förhindra okontrollerat tillträde till deponin, krav på att grindar är låsta när deponin är obemannad och att det finns system för kontroll och tillträde som är ägnat att upptäcka och förhindra illegal deponering med mera.

Kommunen har utan tillstånd bedrivit deponeringsverksamhet under åren 2006 till 2009 på den plats där tillstånd nu yrkas för ytterligare deponeringsverksamhet. Totalt har cirka 23 400 m³ deponerats, vilket motsvarar cirka 40 000 ton schaktmassor. Verksamheten har bedrivits i strid mot flera av bestämmelserna i deponiförordningen. Okontrollerat tillträde har skett till deponin, annat avfall än inert avfall har deponerats på platsen. Deponin har städats upp av kommunen men

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är oklart om tillräckliga åtgärder vidtagits i detta avseende. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att även om den tidigare deponin inte ingår i prövningen har den betydelse i bedömningen av val av plats eftersom den kommer att underlagra den tillståndssökta deponeringsverksamheten. Även om allt synligt ovidkommande avfall kan städas bort, finns risken att andra icke synliga föroreningar följt med massor som deponerats under åren 2006-2009.

Vald lokalisering klarar inte deponiförordningens krav om geologisk barriär, kommunen begär därför undantag i enlighet med 24 § i deponiförordningen från kravet på geologisk barriär. Tillståndsmyndigheten får medge undantag om det kan ske utan risk för skada eller olägenhet för människors hälsa och miljö. Enligt Naturvårdsverkets handbok 2004:2 om deponering av avfall bör redan risken för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön vara tillräckligt skäl för att undantag eller avsteg inte ska medges. Handboken anger att om en skyddsåtgärd vidtas som ger likvärdigt skydd som den förordningen anger kan ett sådant avsteg godtas. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att någon skyddsåtgärd inte har föreslagits och att sådana skyddsåtgärder inte heller bedöms möjliga att genomföra på platsen. Miljöprövningsdelegationens uppfattning är att det finns risk för att skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön uppstår genom den planerade verksamheten. Något undantag bör därför inte medges.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att något andrahandsyrkande från kommunen i fråga om verksamhetens lokalisering inte föreligger. Någon alternativ lokalisering av den planerade verksamheten kan därför inte prövas i detta ärende.

Miljöprövningsdelegationen delar vidare Länsstyrelsens i Södermanlands läns bedömning att kommunens yrkande om komposteringsverksamhet bör avstyrkas med hänsyn till riskerna för spridning av föroreningar.

Sammanfattningsvis bedömer Miljöprövningsdelegationen att det underlag som finns i form av ansökan och MKB samt inkomna yttranden starkt talar för att det finns alternativa platser som innebär mindre intrång och olägenheter för människors hälsa och miljön än Stettin. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den av kommunen valda platsen är olämplig för den yrkade verksamheten, oavsett vilka skyddsåtgärder som kan vara möjliga att vidtaga.

Mot bakgrund av att den yrkade lokaliseringen inte kan anses uppfylla de krav på val av plats som följer av 2 kap. 6 § miljöbalken finner Miljöprövningsdelegationen ingen anledning att begära ytterligare utredning av möjligheterna till skyddsåtgärder och försiktighetsmått i den planerade verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att kommunens ansökan skall avslås i sin helhet.

Hur man överklagar

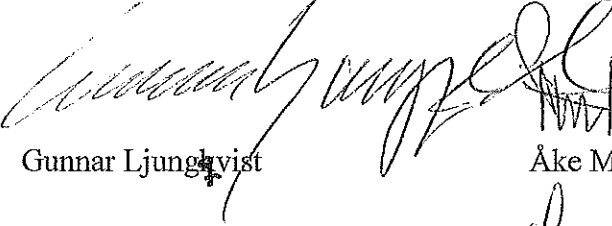
Detta beslut kan överklagas till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se bilaga 1.

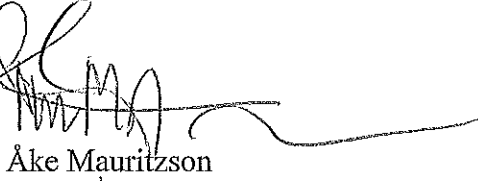

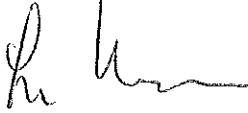
Beslut om kungörelsedelgivning

Se bilaga 2.

Beslut i ärendet har fattats av miljöprövningsdelegationen. I beslutet har deltagit länsassessor Gunnar Ljungqvist, ordförande, och miljöskyddshandläggare Åke Mauritzson, miljöskakkunnig. Ärendet har föredragits av miljöskyddshandläggare Lars Andersson, miljöskyddsensheten.

Gunnar Ljungqvist

Åke Mauritzson

Lars Andersson

BILAGA

1. Hur man överklagar
2. Beslut om kungörelsedelgivning

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Katrineholms kommun

Kommunstyrelsen i Katrineholms kommun

Lars och Eva Hjalmarsson, Stettins Gård, 641 94 Katrineholm

Gun Johansson och Lars Niklasson, Stettin Knattebo, 641 94 Katrineholm

Akten

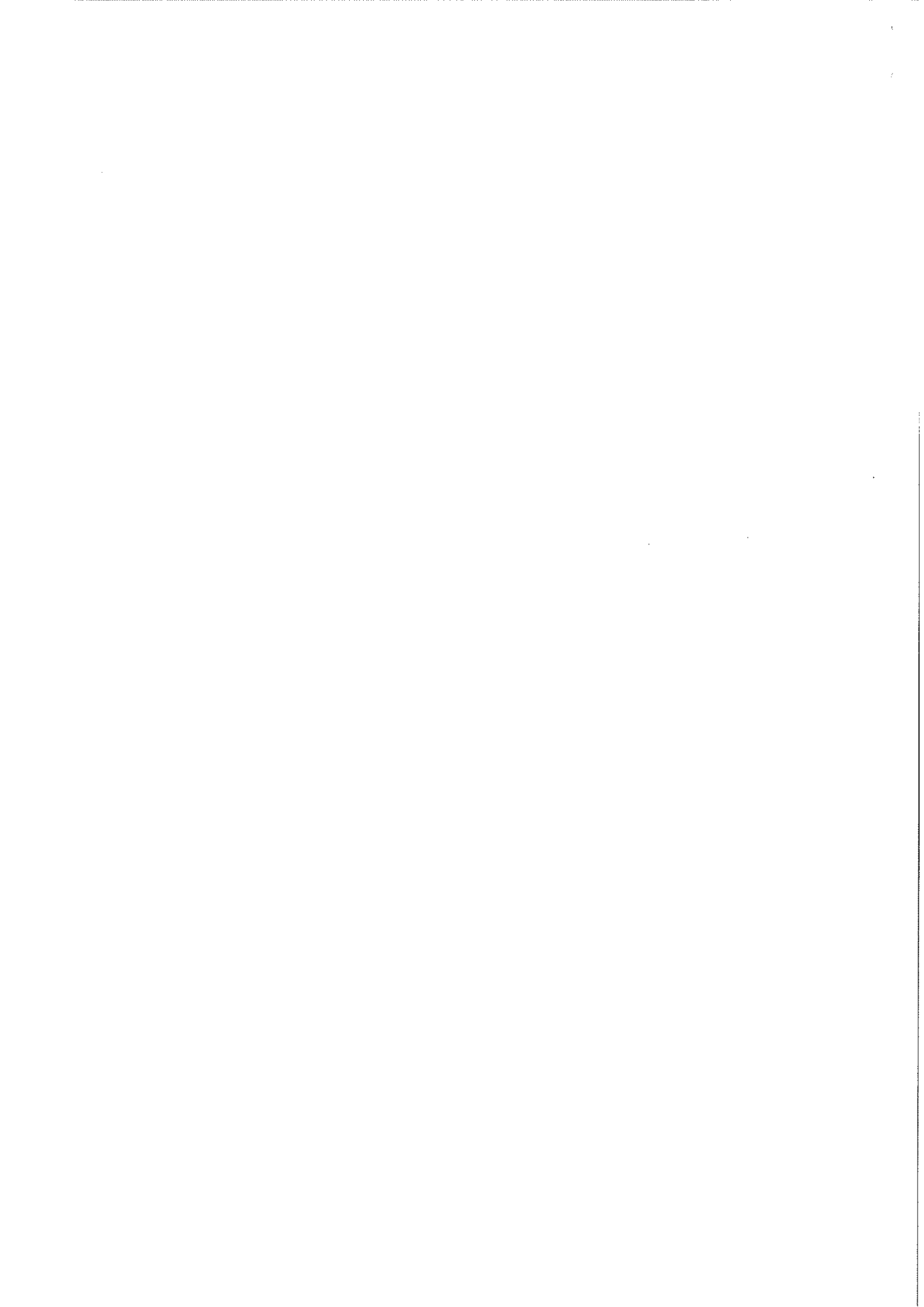
Miljöskyddsensheten (LA och IMA)

Rättsensheten (GL och AI)

Besvärshänvisning Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen

Hur man överklagar

Ni kan överklaga detta beslut hos **Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen**. Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat av Er. Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer. I överklagandet ska Ni redogöra för varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt och hur Ni anser att det ska ändras. **Brevet ska lämnas/skickas till Länsstyrelsen** och inte till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. Överklagandet ska ha kommit in till **Länsstyrelsen inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län beslutar att underrättelse om beslutet den 12 september 2013 (dnr: 551-4184-12), innebärande avslag på ansökan om tillstånd enligt 9 kap.miljöbalken för Katrineholms kommun (Service- och teknikförvaltningen) till anläggning för deponering av inert avfall och anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall på fastigheterna Nävertorp 5:1 och 5:2 i Katrineholms kommun ska ske genom kungörelsedelgivning enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932)

Kungörelsen ska införas i Post- och Inrikes Tidningar och Katrineholms Kuriren.

Beslutet finns tillgängligt på Länsstyrelsens diariestation, Hamnesplanaden 3 i Uppsala och Stadshuset Gröna Kulle, Djulögatan 41 i Katrineholm. Aktförvarare är Ewa Ersson- Häggkvist.

Delgivning anses skett när två veckor har förflutit från detta beslut eller den 27 september 2013.

